

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง สถานีอนามัยตำบลปยุต อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 177 ราย โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติต่อไปนี้

1. มีระดับความดันโลหิตตั้งแต่ 140/90 มิลลิเมตรปรอทขึ้นไป และได้รับการวินิจฉัยโรคจากแพทย์ว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูง
2. มาติดตามรับการรักษาที่สถานีอนามัยตำบลปยุต อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน
3. สามารถสื่อสารได้
4. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 100 คนโดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental) (ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ (2546: 105) และเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน จากจำนวน 100 คน เพื่อสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากแบบสอบถามโดยวิธีสุ่มเจาะ ตั้งแต่เดือน 4 – 31 มกราคม 2551 รวมเป็นระยะเวลา 28 วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับ ชื่อ – สกุล อายุ ส่วนสูง น้ำหนักตัว เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ สิทธิในการรักษาพยาบาล จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ ระยะเวลาที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ภาวะแทรกซ้อนจากโรค-

ความดันโลหิตสูง ภาวะควบคุมโรคความดันโลหิตสูงและประวัติการเป็นโรคความดันโลหิตสูงในครอบครัว

2. แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า และเครื่องมือวัดความเชื่อด้านสุขภาพ (Becker and Maimen, 1975 อ้างในพรทิพย์ ธีระกาญจน์, 2544:45) โดยแบ่งความเชื่อด้านสุขภาพออกเป็น 6 ด้าน คือ แรงจูงใจด้านสุขภาพ โดยทั่วไป การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ถึงความรุนแรง การรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษา การรับรู้ถึงอุปสรรคในการปฏิบัติตนและปัจจัยร่วม แบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อความที่ใช้ในการสอบถามความนึกคิด ความเข้าใจ หรือความเชื่อของผู้ป่วยที่มีต่อความเจ็บป่วยโดยมีข้อความที่เป็นความหมายบวกและข้อความที่มีความหมายลบ ลักษณะคำตอบจัดเป็นลำดับคุณภาพ 5 อันดับ ดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นทั้งหมดไม่ตรงกับ ความนึกคิด ความเข้าใจ หรือความเชื่อของผู้ตอบเลย

ไม่เห็นด้วย หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นส่วนใหญ่ไม่ตรงกับ ความนึกคิด ความเข้าใจ หรือความเชื่อของผู้ตอบ

เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นบางส่วนตรงกับ ความนึกคิด ความเข้าใจ หรือความเชื่อของผู้ตอบ

เห็นด้วย หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นส่วนใหญ่ตรงกับ ความนึกคิด ความเข้าใจ หรือความเชื่อของผู้ตอบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นทั้งหมดตรงกับ ความนึกคิด ความเข้าใจ หรือความเชื่อของผู้ตอบ

ผู้ตอบจะต้องเลือกตอบโดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความและกำหนดการให้คะแนนดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	1	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ได้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วย	ได้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	5	คะแนน

ตัวอย่าง ก. ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ก.ความดันโลหิตสูงเป็นโรคที่สามารถควบคุมได้					/

ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	5	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ได้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วย	ได้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	1	คะแนน

ตัวอย่าง ข. ข้อความที่มีความหมายทางลบ

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ข. เมื่อไม่มีอาการผิดปกติไม่จำเป็นต้องไปตรวจ		/			

แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่สร้างขึ้นมามีจำนวน 34 ข้อ ประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายทางบวก ข้อความที่มีความหมายทางลบ ดังนี้

1. แรงจูงใจด้านสุขภาพโดยทั่วไป
2. การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค
3. การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค
4. การรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษา
5. การรับรู้ถึงอุปสรรคในการปฏิบัติตน
6. ปัจจัยร่วม

การแปลผลคะแนน

แบ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ โดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัย จากสูตร(บุญใจ ศรีสถิตย์-นราทร, 2545: 304-305)

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{3} \\ &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

ซึ่งสามารถแปลคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย (\bar{x})	การแปลผล
3.68 – 5.00	ความเชื่อด้านสุขภาพในระดับดี
2.34 – 3.67	ความเชื่อด้านสุขภาพในระดับปานกลาง
1.00 – 2.33	ความเชื่อด้านสุขภาพในระดับต่ำ

3. แบบวัดกิจกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงเป็นแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาจากตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และประสบการณ์ที่พบจากผู้ป่วยรวมทั้งประยุกต์ทฤษฎีการดูแลตนเองของ โอเร็มเป็นพื้นฐานในการวัดการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ การดูแลตนเองโดยทั่วไป การดูแลตนเองตามพัฒนาการและการดูแลตนเองตามการเบี่ยงเบนทางสุขภาพ โดยแบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับการดูแลตนเองซึ่งมีความหมายทางบวกและความหมายทางลบ ลักษณะคำตอบเป็นการเลือกตอบดังนี้

ใช่ หมายถึง ผู้ตอบได้ปฏิบัติตามกิจกรรมการดูแลตนเองตามข้อความประ โยคนั้น

ไม่ใช่ หมายถึง ผู้ตอบไม่ได้ปฏิบัติตามกิจกรรมการดูแลตนเองตามข้อความประ โยคนั้น

ผู้ตอบจะต้องเลือกคำตอบโดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความ และกำหนดให้

คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวกตอบว่า

ใช่ ได้ 1 คะแนน

ไม่ใช่ ได้ 0 คะแนน

ตัวอย่าง ค. ข้อความที่มีความหมายทางบวก

กิจกรรมการดูแลตนเอง	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
ค. ท่านรับประทานยารักษาโรคความดันโลหิตสูงเป็นประจำ	/		

ข้อความที่มีความหมายทางลบตอบว่า

ใช่ ได้ 0 คะแนน

ไม่ใช่ ได้ 1 คะแนน

ตัวอย่าง ง. ข้อความที่มีความหมายทางลบ

กิจกรรมการดูแลตนเอง	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
ง. ท่านหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายทุกชนิดเพื่อป้องกันภาวะความดันโลหิตสูง	/		

แบบวัดกิจกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่สร้างขึ้นมาจำนวน 34 ข้อประกอบด้วยข้อความหมายทางบวกและข้อความทางลบดังนี้

การดูแลตนเองโดยทั่วไป

การดูแลตนเองตามการเบี่ยงเบนมาตรฐานสุขภาพ

การดูแลตนเองตามพัฒนาการ

การแปลผลคะแนน

แบ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ โดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัย

ช่วงคะแนน = $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{3}$

$$= \frac{1 - 0}{3}$$

$$= 0.33$$

ซึ่งสามารถแปลคะแนนการดูแลตนเองได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย (\bar{x})	การแปลผล
0.68 – 1.00	การดูแลตนเองในระดับดี
0.34 – 0.67	การดูแลตนเองในระดับปานกลาง
0.00 – 0.33	การดูแลตนเองสุขภาพในระดับต่ำ

4. แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่สร้างขึ้นมาจำนวน 5 ข้อ

การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ(Content validity)

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ได้ส่งการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ประกอบด้วยหัวหน้างานโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลปัตตานี 1 คน ผู้รับผิดชอบงานโรคความดันโลหิตสูงฝ่ายเวชกรรมสังคมโรงพยาบาลปัตตานี 1 คน ผู้รับผิดชอบงานโรคความดันโลหิตสูงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี 1 คน ผู้รับผิดชอบงานโรคความดันโลหิตสูงสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองปัตตานี 1 คน และผู้รับผิดชอบงานโรคความดันโลหิตสูงสถานีอนามัยตำบลปยุต อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 1 คน หากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้สูตร(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R = คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคำถามแต่ละข้อ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้ ดังนี้

+ 1 หมายถึง คำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 หมายถึง คำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

และช่วยตรวจสอบแก้ไขตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แล้วนำไปใช้จริง โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ(Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความเชื่อมั่นด้านสุขภาพ และแบบวัดกิจกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกับประชากรที่ศึกษาจำนวน 20 ราย สถานีอนามัยตำบลบาราเฮาะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงโดยการวัดแล้ววัดซ้ำ (Test – retest) ส่วนแบบวัดกิจกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR- 20 (kuder Richardson 20) และหาค่าความเชื่อมั่นแบบของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการวัดแล้ววัดซ้ำ (Test-retest) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540: 226 - 227) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับผู้ช่วยวิจัย 1 คนเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ทำงานที่สถานีอนามัยตำบลปยุต โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดแก่ผู้ช่วยวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยและการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนซักซ้อมความเข้าใจและฝึกหัดใช้เครื่องมือร่วมกับผู้วิจัยจนสามารถวัดและอ่านผลที่ได้จากการตอบแบบวัด ได้ตรงกันจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ผ่านสาธารณสุขอำเภอเมืองปัตตานีและหัวหน้าสถานีอนามัยตำบลปยุต อำเภอเมือง

จังหวัดปัตตานี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงใน ตำบลปูยู อำเภอมะนัง จังหวัดปัตตานี

2. เก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงใน Family – folder

3. ศึกษารายงานประวัติผู้ป่วยที่แพทย์นัดให้มาตรวจรักษา ที่สถานีอนามัยตำบลปูยู และคัดเลือกเฉพาะประวัติผู้ป่วยที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ในลักษณะการเยี่ยมบ้านผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในตำบลปูยูอำเภอมะนังจังหวัดปัตตานีในแต่ ละหลังจนครบจำนวน 100 คน โดยคัดรายชื่อของผู้ป่วยที่ผ่านการวินิจฉัยโรคจากแพทย์ว่าเป็นโรค ความดันโลหิตสูงมาแล้วไม่ต่ำกว่า 6 เดือน (สำรวจรายชื่อผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงนับจนถึง 30 มิถุนายน 2550)

4. ผู้วิจัยอธิบายวิธีตอบแบบสอบถามของข้อมูลทั่วไป แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ แบบ- วัดกิจกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง และแบบสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคความดัน- โลหิตสูง(ในกรณีที่สมัครใจ) และขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในการตอบแบบสัมภาษณ์ทุกครั้ง ที่สัมภาษณ์ โดยอธิบายขั้นตอนวิธีการทำแบบสอบถามดังนี้

4.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ และแบบวัดกิจกรรมการดูแล ตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

4.1.1 กรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านหนังสือไม่ออกและเขียนหนังสือไม่ได้ผู้วิจัยจะทำการ อ่านและพูดแปลให้ผู้ตอบแบบสอบถามฟัง และตรวจสอบรายการของแบบสอบถาม

4.1.2 กรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านหนังสือออกและเขียนหนังสือได้ ให้ผู้ตอบ แบบสอบถามอ่านและตอบข้อคำถามตามรายการของแบบสอบถาม

4.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วย(ในกรณีที่สมัครใจ) ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ตามข้อคำถาม โดยมี ผู้ช่วยเป็นผู้จัดบันทึก และใช้เครื่องช่วยบันทึกเสียงช่วยในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ทุกครั้ง

5. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทุกครั้งที่ทำกรเก็บ ข้อมูลและทำการรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 – 3 เดือน

6. วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติตามที่ได้วางแผนไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนด ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีขั้นตอนในการคำนวณ ดังนี้

1. แจกแจงความถี่และร้อยละ

2. หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2542: 27)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ หรือคะแนนการดูแลตนเอง
 $\sum x_i$ แทน ผลรวมของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ หรือคะแนนการดูแลตนเอง
 ของผู้ป่วยแต่ละคน ($i = 1, 2, 3, \dots, n$)

n แทน จำนวนผู้ตอบแบบวัด

และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ และคะแนนการดูแลตนเอง

2.1 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (Ferguson, 1981: 68)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2 / n}{n - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ หรือคะแนนการดูแล
 ตนเองของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนยกกำลังสอง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ หรือคะแนนการดูแล
 ตนเองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับกิจกรรมการดูแลตนเอง
 ที่สอบถามครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 (สูตรหาความเชื่อมั่น)

3.1 โดยวิธีของค่าความเชื่อมั่นแบบวัดแล้ววัดซ้ำ โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์
 สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson's product moment correlation coefficient) (ล้วน และอังคณา สายยศ,
 2536: 163 - 164)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพสอบถามครั้งที่

แรก

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพสอบถามครั้งที่สอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพสอบถามครั้งแรก (X) และคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพสอบถามครั้งที่สอง (Y)

$\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนสอบถามครั้งแรก

$\sum y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนสอบถามครั้งที่สอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3.2 โดยวิธีของค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน 20 (kuder - Richardson 20) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540: 227)

$$r_{ii} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_i^2} \right]$$

r_{ii} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดกิจกรรมการดูแลตนเอง

k แทน จำนวนข้อทั้งหมดในแบบวัดกิจกรรมในการดูแลตนเอง

p แทน สัดส่วนของจำนวนคนที่ตอบถูกในแต่ละข้อ

q แทน สัดส่วนของจำนวนคนที่ตอบผิดในแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3.3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับกิจกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson's product moment correlation coefficient)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum X)^2][N\sum y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับการดูแลตนเอง

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนการดูแลตนเอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพกับการดูแลตนเอง

$\sum x^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ
 $\sum y^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนการดูแลตนเอง
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3.4 ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย โดยใช้การแจกแจงแบบที่ (t-Distribution) (อ้างใน ศุภณัฐกานต์ คำมณี, 2549: 53)

สมมุติฐาน $H_0: \rho = 0$

$H_1: \rho \neq 0$

$$t = \frac{r}{\sqrt{\frac{N-1}{1-r^2}}}$$

เมื่อ t แทน การแจกแจงแบบที่

r แทน สัมประสิทธิ์อย่างง่าย

N แทน จำนวนข้อมูล

การประเมินผลและการให้คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ตามเกณฑ์ของ Borg (ผ่องพรรณ ตรีชมงคลกุลและสุภาพ นิตราภรณ์, 2549: 98)

Borg's Descriptors

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	คำบรรยาย
สูงกว่า 0.85	มีความสัมพันธ์สูงมาก
0.65 – 0.85	มีความสัมพันธ์สูง
0.35 – 0.64	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.20 – 0.34	มีความสัมพันธ์ต่ำ
ต่ำกว่า 0.20	มีความสัมพันธ์ต่ำมาก